

Overweging Hemelvaart – donderdag 10 mei 2018 – Dominicuskerk Utrecht

lezingen: Handelingen 1,1-11; Psalm 67; Marcus 16,15-20

Beste mensen,

Als christenen zijn we deze weken onderweg van Pasen naar Pinksteren. Op iedere zondag horen we in de evangelies bekende verhalen als bijvoorbeeld over de vragen van Thomas en vooral de verschijningen van Jezus zelf, Jezus in zijn verrezen gedaante, haast meer Jezus dan voorheen. Langzamerhand gaan de leerlingen, gaat de jonge Kerk Hem de Christus noemen, de gezalfde, en ook de Heer, de *kurios* die meer is dan de keizer van Rome.

Hemelvaart lijkt uit de toon te vallen op onze weg naar Pinksteren. Jezus verdwijnt uit het zicht, Hij is niet langer bij zijn leerlingen. Het lijkt alsof hij de eerste christenen verweesd achterlaat, reden voor de protestantse kerken om aanstaande zondag ook wel Wezenzondag te noemen.

De Schriftlezingen spreken vandaag vooral over Jezus' woorden tot zijn leerlingen die zijn hemelvaart in een ander daglicht stellen, en we hoorden de woorden van de engelen tot de apostelen: "Mannen Galileeërs, wat staan jullie naar de hemel te staren?"

Op een of andere manier doen de verhalen rond Hemelvaart me denken aan de lanceringen van raketten, waar de commentatoren en deskundigen lang nadat een raket uit het zicht is verdwenen nog van alles menen te moeten melden dat er eigenlijk weinig mee te maken heeft...

Juist de evangelist Lucas brengt in zijn evangelie en in het vervolg, het boek van de Handelingen der Apostelen, van alles in beeld vanuit zeer bewust gekozen perspectieven. Als een cameraman of een bevoorrechte getuige die bovenop het nieuws zit en alle bijzonderheden meekrijgt, vertelt hij zijn lezers en toehoorders over de weg van Jezus en die van zijn eerste navolgingen.

Als Jezus ten hemelvaart, herhaalt Hij volgens Lucas en Marcus eerst zijn opdracht aan de leerlingen om over de wereld uit te gaan en de Blijde Boodschap in woord en daad te verkondigen, om te getuigen van het Goede Nieuws, over God die met mensen wil zijn en ons tegemoet komt in Jezus, de Christus.

Stel je voor dat Jezus bij zijn leerlingen was gebleven,
zouden zij dan wel erop uit zijn getrokken?
Is het niet erg aantrekkelijk om steeds in de nabijheid
van de Levende te zijn?

Het antwoord op die vraag vind ik in een passage
van het evangelie van Marcus waarin Jezus
na een lange werkzame dag in Kafarnaüm vol genezingen
zich afzonderd om 's nachts alleen te bidden.
De leerlingen zoeken Hem op en zeggen: "Iedereen zoekt U".
Jezus antwoordt hen dat ze verder zullen trekken
om ook elders te verkondigen,
want daarom ben Ik uitgetrokken (Mc. 2,35-39).

Alsof de Blijde Boodschap op één plaats zou kunnen blijven,
alsof Jezus er alleen maar voor de leerlingen,
en nu alleen maar voor ons zou zijn,
het lijkt me onvoorstelbaar!
Je perkt er Jezus mee in,
je onderschat de kracht en reikwijdte van zijn missie,
je bent lichtelijk zelfzuchtig als je Jezus aanstelt
tot privé-wonderdoener en leermeester.

Jezus ging uit van zijn Vader en keert tot Hem terug,
Hij zou niet anders kunnen en willen.
Heel nadrukkelijk spreken de lezingen van vandaag
over de steun die de apostelen zullen ontvangen,
de kracht die ze krijgen om tekenen te doen,
en ze zullen tekenen zien die spreken
van Jezus' betrokkenheid en aanwezigheid.

Het gaat er niet om dat we er zonder Jezus alleen voor staan,
het gaat vandaag over de steun die Gods Geest ons kan en zal geven,
ook al zien wij het niet meteen of rechtstreeks.
De Schrift nodigt ons uit om vanuit een andere richting te kijken,
om de aarde als een geheel te zien,
om over de grenzen van de eigen omgeving en mensen,
om te zien dat het goede van Jezus' boodschap en leven
blijft bestaan en kan groeien,
door niet alleen zelf een gemeenschap van gelovigen te vormen,
maar dat ook aan anderen te gunnen, hen er deel aan te geven.

Lucas laat zijn evangelie beginnen in kleine steden
aan de rand van de Romeinse wereld,
ver weg van de centra van macht,
omdat hij daar de sporen van Gods komst onder de mensen wil laten zien.
Al bij de opdracht in de tempel zegt Simeon over Jezus
dat hij het licht heeft gezien dat een openbaring wordt voor de heidenen
en een glorie voor het volk Israël.

Met de opdracht aan de leerlingen aan het eind van zijn evangelie,
met het vervolg in de Handelingen van de apostelen,
hun reizen en werken als verkondigers van de Weg,
komen Lucas' boeken tot hun logische eind en vervulling.

En de Geest dan, hoe zit en werkt dat dan?
Het zou geen Heilige Geest zijn als die zich op Pinksteren meldt met:
"Ja, ik ben de Geest, ze hebben mij ingeroosterd dit jaar..."
De Geest lijkt me juist de Geest doordat zij zich niet laat vastpinnen,
voor sommigen een heel lastig, ja liefst genegeerd gegeven.
Volgens mij is de Geest inderdaad Gods gave aan de Kerk
om aan aardse en menselijke beperkingen te ontkomen.
Natuurlijk willen we vorm, ordening en stevigheid geven
aan al het goede van ons geloof,
maar de Geest helpt om het niet erin op te sluiten,
Zij helpt om niet te gaan wonen in eigen gewoonten en gelijk,
maar uit te zien naar de komst van de Levende in ons midden,
in iedere tijd en plaats weer op eigen wijze,
maar in het besef dat wereldwijd mensen en volken
durven leven vanuit geloof, hoop en liefde.

Kom dan, Schepper Geest,
breng licht in onze duisternis,
wees de wolk die ons de weg wijst overdag,
wees als vuur dat ons bemoedigt in de nacht,
maak warm wat koud of lauw is,
maak soepel wat star is,
breng ons terug van onze dwaalwegen,
sterk ons in het vertrouwen op onze Heer,
die met ons wil zijn,
alle dagen van ons leven.
Amen.

Otto Vervaart, lekendominicaan